

ارزیابی عملکرد پیمانکاران در حین اجرا با تکیه بر تحلیل سلسله مراتبی (توسط توسعه مدل های Spss و Expertchoice)

سید عبدالرضا شمس الدین^{۱*}، مجتبی زوربخش^۲

۱- دانشجوی مهندسی عمران، گرایش مدیریت پروژه و ساخت، دانشگاه آزاد اسلامی واحد استهبان

۲- استادیار گروه مهندسی عمران، دانشگاه آزاد اسلامی واحد استهبان

چکیده

یکی از مهمترین دغدغه های کارفرمایان و مدیران ارشد سازمانهای پروژه محور، ارزیابی عملکرد پروژه هایی است که به پیمانکاران واگذار شده است و همچنین رتبه بندی و ارزیابی عملکرد پیمانکاران در حین اجرا است. بر این اساس شاخص های کاربردی در طول اجرای پروژه از اهمیت زیادی برخوردار است. اطلاعات ماحصل ارزیابی عملکرد، در پیاده سازی مدیریت استراتژیک به کارفرمایان جهت کنترل عملکرد پیمانکاران در حین اجرا کمک شایانی مینماید. در این تحقیق با معرفی پارامترهای مختلف موثر بر ارزیابی عملکرد پیمانکاران در حین اجرا، به تعریف روند پژوهش توسط تحلیل سلسله مراتبی (AHP) با مدل های ExpertChoice و SPSS پرداخته شد و سپس اقدام به رتبه بندی و شناخت مهمترین فاکتورها جهت نیل به ارزیابی مطلوب پیمانکاران در حین اجرا در سطح شیراز پرداخته شده است. بر اساس نتایج حاصل از این پژوهش مهندسی ارزش بیشترین تاثیر را در ارزیابی عملکرد پیمانکاران در حین اجرا را به خود اختصاص داده است؛ و زیر معیارهای برنامه ریزی اجرایی پروژه، صلاحیت نیروهای انسانی دخیل در پروژه و وضعیت نقشه ها از لحاظ کیفیت جزییات و قابلیت اجرایی بیشترین تاثیر را در ارزیابی پیمانکاران در حین اجرا به خود اختصاص داده اند. لذا پیشنهاد می شود که توجه بیشتری به این عوامل شده تا ارزیابی بهتری از عملکرد پیمانکاران جهت نیل به کیفیت اجرایی بهتر صورت پذیرد.

واژه های کلیدی: عملکرد پیمانکاران، مدیریت پروژه، تحلیل سلسله مراتبی، SPSS، AHP، Expert Choice.

۱- مقدمه

از آنجایی که پروژه های عمرانی نقش بسزایی در پیشبرد اهداف اقتصادی، اجتماعی و سیاسی کشور ایفا می نماید و با توجه به ارتباط تنگاتنگ آن با صنایع مادر هر گونه بهبودی در عملکرد این پروژه ها می تواند تاثیر بسزایی بر بهبود وضعیت کشور ایجاد نماید. در این حیطه مدیریت عوامل کار و ارزیابی عملکرد پیمانکاران در حین انجام کار از اهمیت به سزایی برخوردار می باشد، چرا که اولاً بخش عظیمی از منابع مورد نیاز، کیفیت انجام و نهایتاً زمان انجام پروژه را به خود اختصاص می دهد و ثانیاً به علت وجود فاکتورهای انسانی مدیریت این بخش و ایجاد بهبود در عملکرد آن کاری بس مشکل می باشد [۱]. در چنین شرایطی در صورت شناسایی عوامل تاثیر گذار بر کیفیت زمان و هزینه اجرایی هر پروژه و یا به صورت کلی تر ارزیابی عملکرد پیمانکاران در حین اجرا روشی به منظور افزایش بهره وری در این حیطه، علاوه بر اینکه می تواند سبب صرفه جویی های کلان اقتصادی شود، این امکان را نیز بوجود می آورد تا پروژه های عمرانی بعضاً در زمان های کمتری به انجام برسند که این تاثیر به نوبه خود موجب شکوفایی هر چه بیشتر صنعت و اقتصاد کشور می گردد [۲]. سیستم مدیریت ارزش کسب شده با ارائه شاخص های عملکردی امکان اندازه گیری دقیق میزان پیشرفت پروژه و اتخاذ تصمیمات به موقع برای پیاده سازی اقدامات اصلاحی را